

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din, za 1/4 leta
90 Din, za 1/2 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
zemstvo: 210 Din. — Pla-
ca in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak torek, če-
trtek in soboto

Ljubljana, sobota 4. aprila 1936

Cena posamezni številk 150 Din

Načete so zadnje rezerve

Stara resnica je, da je pogled z visokega vladnega mesta na vsakdanje življenje čisto drugačen, kakor pa je pogled s točke, s katere mora gledati na vsakdanje življenje človek iz naroda. Z visokega mesta se vse senčne strani življenja ne vidi takoj jasno in velika daljava izbrisne vse one pomanjkljivosti, ki pa so v vsakdanjem življenju tem bolj vidne. Zato se tudi le prepogosto dogaja, da ljudje na odgovornih mestih nočejo verjeti v tem, ki jih dobivajo od spodaj iz naroda, da je njegovo življenje vsak dan težje. Dostikrat tem v tem tudi nočejo verjeti, ker kaze sliko, ki so si jo sami ustvarili in ki ugaja njih razpoloženju. Zato je tudi stara stvar, da so na visokih mestih ljudje z neprijetnimi vestmi zelo nedobrodošli in da se jih zelo rado obsodi ne le kot nezadovoljneži v kverulanje, temveč tudi kot ljudi z izrazito slabo voljo, pa čeprav je baš njih dobra volja rodila vse njih opomine.

Vso težko resničnost te različnosti perspektive na življenje so zlasti dostikrat občutili gospodarski ljudje. Kot praktični ljudje življenja, ki dobro čutijo, kako biže žila gospodarskega življenja, so vedno opozorili odločujoče kroge, če je začelo to bitje slabeti. Vedno pa so tudi povedali razloge, zakaj pojemujejo sila gospodarskega življenja in kako bi bilo mogoče to silo zopet dvigniti in okrepliti. Toda njih opozorila so skoraj vedno naletela na gluha ušesa, dostikrat pa so bila sprejeta tudi z neprikrito nejevoljo samo kot grdo kverulantstvo, ki je brez vsake podlage. Ljudje na visokih mestih pač niso hoteli, da se jim pokvari lepa slika, ki je tako zelo ustrezala njih ugodju.

Posledica tega neupoštevanja opominov in opozoril gospodarskih ljudi pa je, da so se razmere stalno slabšale in da smo danes prišli do tega stanja, da moramo konstatirati, da je pavperizacija prebivalstva na podlagu. Ta proces splošnega nazadovanja, ki ga ni mogoče več utajiti, je le prenaravnava posledica prezrehtih opominov in preslisanjih opozoril. Ko so bili izrečeni prvi opomini, se je mogo zaustaviti propadanje gospodarstva s primeroma še lahkimi sredstvi. Čim dalje pa se je odlašalo s temi sredstvi, tem več je postala potreba, ker se je med tem gospodarsko stanje vedno bolj šibilo in je že gospodarska stiska z vedno večjimi kolobarji unicevala vedno več gospodarskih panog.

V začetku je bilo mogoče s par sto milijoni ustaviti naval na denarne zavode in preprečiti krizo denarništva, ki je danes zavzela že tako obupno silen obseg. Danes so v ta namen potrebne že milijarde. V začetku je bilo treba le nekaj preudarnih ukrepov in le nekaj pomoči našem izvozu in ta bi bil dorastel tudi ruskemu dumpingu na lesnem trgu. Nekoliko znane železniške prevoznine, nekoliko deviznih olajšav in malo več smisla za zagotovitev rednih pomorskih zvez s tujino in naš izvoz bi si mogel pomagati sam. Danes vši ti ukrepi ne morejo več zadostovati, danes treba pomagati izvozu že s premijami, z denarjem. V hipu, ko je visoko gori v planini sprožen plaz, ga je še mogoče ustaviti, kadar pa drvi že silno narastel v dolino, ga ne ustavi nihče! Tako je tudi v gospodarstvu. Z malimi zneski je mogoče rešiti gospodarskega

človeka od propada, če dobi pomoč pravočasno, če pa pride ta pomoč prepozna, so zaman vse podpore in rešitev ni več mogoča.

Vse gospodarsko življenje in ves gospodarski napredek dežele zavisi dejansko le od tega, če ljudje na odgovornih mestih pravočasno slišijo in tudi upoštevajo opozorila, ki jih dobe od izkušenih praktičnih ljudi. Naj bi se zato ne delala več ona usodna napaka, ko so se omolovaževale pritožbe gospodarskih ljudi in njih spomenice samo odlagale na stare kupe zaprašenih aktov. Naj pa bi se ne presliševalo te pritožbe in zahteve gospodarskih ljudi vsaj sedaj, ko že vse povsod načenajo stare rezerve in ko bo marsikatero

podjetje potrošilo tudi te. Naj se vendar ne dajo premotiti odgovorni ljudje od svetle slike, ki jo gledajo s svojih visokih mest. Naj stopijo z višine in naj pogledajo za vse lepe fasade in naj pogledajo z odkritimi očmi tudi v vse temne kote in videli bodo sliko, ki jih mora pretresti.

Zakaj ta slika govori, da tudi že stara, močna in solidna podjetja komaj še vzdržujejo pritisk vseh mogočih javnih dajatev, do skrajnosti znižane kupne moči prebivalstva in uničujočih zahtev le v samega sebe zaljubljene birokracije. Videli bodo potem, kako strahovito so že izčrpane zadnje rezerve in da je občna katastrofa pred durmi, če se vsaj sedaj ne priskoči gospodarstvu prav izdatno na pomoč.

Ne pomaga prav nobeno prikrivanje resnice, ker je neovrgljivo, da ljudje načenajo že zadnje rezerve. Ko so iztrošene še te, potem je konec vsega.

Danes, ko stopajo novi proračuni v veljavu, ko se zahteva od ljudi novi in silni milijoni, je to opozorilo še zlasti potrebitno in bi bil znak brezvestnosti, če bi bilo zamolčano. Naj bodo ti proračuni sestavljeni na podlagi teh ali onih podatkov, praktično življenje pravi, da njih višina dohodkov ne bo dosežena, razen če se odpro ljudem novi viri za služba. A ti viri se morajo odpri takoj, da ne bo prepozno in da ljudje ne bodo potrošili zadnjih rezerv, še preden se bodo začeli novi proračuni izvajati.

opozoril g. bana še na davno prizadevanje ljubljanskih trgovcev, da dobi Ljubljana prosta skladšča. Prosi gospoda bana, da v tem prizadevanju podpira ljubljansko trgovstvo in da v tem smislu tudi vpliva na mestno občino, da bo tudi ona naklonjena tej želji trgovstva. G. ban je obljubil, da bo tudi v tej stvari podpiral trgovstvo.

V prepričanju, da so naleteli njih želje pri g. banu na odkrito srčno razumevanje in da bodo tudi upoštevane, so se poslovili člani deputacije od g. bana.

Ban dr. Natlačen o banovinskem proračunu

Iz izjave, ki jo je dal ban dr. Natlačen uredniku »Slovenca« posnemamo:

Finančni minister je odobril banovinski proračun v višini dohodkov in izdatkov, kakor mu je bil predložen.

Dohodki in izdatki znašajo 127.019.313 Din. V primeri z lanskim je novi proračun višji za 7.723.278 Din, in sicer so povisani proračuni: kmetijskega oddelka za 761.383 Din, tehničnega za 1.161.902 Din, oddelka za socialno politiko in narodno zdravje za 2.866.762 Din in prosvetnega za 319.681 Din.

Glede dohodkov je bil proračun nekoliko izpremenjen. Banovinska doklada se je znižala od 53 na 50 %. Črtane so bile trošarine na ocetno kislino, riž, kavo, čaj, kakao in kalcijev karbid. Tudi davčina na vodno silo ni bila dovoljena. Končno je črtal finančni minister državno dotacijo v višini 2,7 milijona dinarjev. Zato pa prejme banovina iz skupnega trošarskega fonda, v katerega se bodo stekale trošarine na ocetno kislino, riž, kavo, kakao in čaj, 5,8 milijona dinarjev, iz državnega fonda, v katerega se bo stekal del iz povisila davka na poslovni promet pa 2,9 milijona Din. Skupno bo dobila tako banovina 8,7 milijona Din in bodo s tem popolnoma kriti vsi izdatki, ki jih predvideva proračun.

Bat'a nam je poslal popravek

Zaradi članka »Bat'a in guamtisti opanek«, ki smo ga ponatisnili iz zagrebškega »Obračničkega Vjesnika«, da bi bila tudi naša javnost objektivno informirana o stališču obrtnikov in ne le o stališču Bat'e. Kakor smo sicer vedno radevolje pripravljeni objaviti vsak popravek, ki se nam pošlje v vlijudni obliku, vendar popravka, ki ga nam je poslal Bat'in pravni zastopnik, ne bomo objavili, in to iz dveh razlogov. Prvič popravek ne ustreza zahtevam tiskovnega zakona, na podlagi katerega se od nas zahteva njegova objava. Drugič pa je tiskovni zakon za novinarje tako zelo strog, da moramo kot novinarji že zaradi samoobrambe z vso doslednostjo braniti vsaj one majhne pravice, ki jih daje novinarjem tiskovni zakon. Če zato kdaj zahteva popravek na podlagi tiskovnega zakona, potem moramo tudi natančno izpolniti vse pogoje, ki jih zahteva zakon za objavo popravka. Popravka, ki tem pogojem ne ustreza, zato tudi iz čisto novinarsko-poklicnih razlogov ne moremo objaviti. Ne, ker bi bili formalisti, ki jahajo na paragrafih, temveč da ne ustvarjamamo precedenčnih primerov, uporabljamo z vso natančnostjo tiskovni zakon proti onim, ki nastopajo proti nam s tem zakonom. Brez sklicevanja na tiskovni zakon se zato pri nas laže doseže popravek ko na podlagi tiskovnega zakona. To v vednost tudi »Bat's!«

Kontrola našega uvoza

Odločilne besede pri kontroli naj ne ima Narodna banka

Vse kaže, da se bo dolgoletni zahtevi naše industrije in izvoznikov vendarle ustreglo in da se bo z reguliranjem uvoza skušal tudi povečati naš izvoz. Za naše gospodarstvo je postal v resnici že nevzdržno, da bi se edino naša država ponašala z liberalnim uvoznim sistemom, ko so vse druge države že davno začele omejevati uvoz.

Pri trgovinskih pogajanjih z drugimi državami smo si zaradi svojega lastnega liberalnega režima sami izbili vsako orožje iz rok. Ker je bil namreč uvoz pri nas svoboden, sploh nismo mogli ponuditi drugim državam nobenih kompenzacij za olajšanje našega izvoza. Ze samo to je bil dovolj velik vzrok, da bi moral prenehati s svojim bahavim svobodnim uvoznim režimom. Zato treba samo pozdraviti, če se hoče sedaj uesti kontrola uvoza. Samo ta kontrola se mora uvesti samo trgovinsko ministrstvo s svojimi organi in v sporazumu z Narodno banko. Nikaror pa se bi bilo koristno, da bi kontrolirala uvoz Narodna banka z deviznimi predpisi. To bi se reklo, dati Narodni banki možnost, da čim bolj omeji izdajanje deviz in da kanalizira vse uvoz skozi silno ozko mrežo.

Na prvi pogled bi se morda takšna politika zdela koristna, ker bi se z njo preprečeval odliv deviz in olajšali kompenzacijski posli. Toda to so samo dozdevne koristi, ki bi sele mogle nastati, dočim so škode, ki bi jih povzročila takšna kontrola, na dlani.

Naš izvoz sestoji v glavnem iz lesa in agrarnih proizvodov. Čeprav je mnogo držav, ki prihaja v poštev kot potrošnike tega blaga, nam je vendarle praksa, da ne sme imeti uvozna kontroli, če naj bo v korist našemu go-

seboj na kontrola v svojih končnih učinkih izkazala samo kot ovira trgovini in gospodarski delavnosti.

Znano je, da so naši izvozniki že sami večkrat zahtevali uvedbo uvozne kontrole. Ta kontrola naj bi bila oni jez, ki bi branil, da bi nas naši priatelji in neprijatelji potiskali iz tujih trgov na račun raznih favoritet. Hotelo se je preprečiti, da bi za razne parfume, pudre in mila polnilni žepe onim, ki omejujejo naš izvoz lesa in deželnih predelkov do skrajne mere. Kontrola uvoza se je torej zahtevala ne iz razloga, da bi se delale težave uvozu, temveč da bi se one-mogočile zlorabljanje našega liberalnega uvoznega režima. Praksa je namreč dokazala, da bi nam moga takšna kontrola v mnogih primerih zelo koristila.

Takšno kontrolo pa more izvesti samo trgovinsko ministrstvo s svojimi organi in v sporazumu z Narodno banko. Nikaror pa se bi bilo koristno, da bi kontrolirala uvoz Narodna banka z deviznimi predpisi. To bi se reklo, dati Narodni banki možnost, da čim bolj omeji izdajanje deviz in da kanalizira vse uvoz skozi silno ozko mrežo.

Na prvi pogled bi se morda takšna politika zdela koristna, ker bi se z njo preprečeval odliv deviz in olajšali kompenzacijski posli. Toda to so samo dozdevne koristi, ki bi sele mogle nastati, dočim so škode, ki bi jih povzročila takšna kontrola, na dlani.

Naš izvoz sestoji v glavnem iz

lesa in agrarnih proizvodov. Čeprav je mnogo držav, ki prihaja v poštev kot potrošnike tega blaga, nam je vendarle praksa,

da ne sme imeti uvozna kontroli, če naj bo v korist našemu go-

spodarstvu. Uvozna kontroli, ki omejuje izvoz načinjeva blaga iz tujih držav bo avtomatično povzročilo protiukrepe dotičnih držav in ti morejo oslabiti naše gospodarske odnosne s temi državami.

Na ta način bi podrl mostove, če katere bi moga priti k nam tuja plačilna sredstva. Naš gospodarski interes zato zahteva, da se naša izvozna delavnost razširi na čim več tržišč in da ni odvisna od dobre volje naših sosedov. Če pa je to res, in izkušnja uči, da je to res, potem pa bi postala kontrola, kakšna se namerava, prava ovira našemu izvozu.

Napačna je misel, da se mora samo omejiti uvoz iz držav, ki imajo danes aktivno bilanco proti nam. Jutri more biti stanje obratno. Jasno je, da to zavisi od spremnega vodstva gospodarske politike in sposobnosti izvoznikov, da se prilagode zahtevam tujih trgov ter končno tudi od kakovosti našega blaga. Omejanje nakupa blaga iz takšnih držav bo avtomatično povzročilo protiukrepe dotičnih držav in ti morejo oslabiti naše gospodarske odnosne s temi državami. Na ta način bi podrl mostove, če katere bi moga priti k nam tuja plačilna sredstva.

Uvozna kontrola mora zato biti naperjena samo proti onim državam, ki omejujejo izvoz našega blaga v njih ozemlje. Nobenega drugega cilja in namena ne sme imeti uvozna kontrola, če naj bo v korist našemu go-

spodarstvu. Uvozna kontrola mora zato biti naperjena samo proti onim državam, ki omejujejo izvoz našega blaga v njih ozemlje. Nobenega drugega cilja in namena ne sme imeti uvozna kontrola, če naj bo v korist našemu go-

spodarstvu. Uvozna kontrola mora zato biti naperjena samo proti onim državam, ki omejujejo izvoz našega blaga v njih ozemlje. Nobenega drugega cilja in namena ne sme imeti uvozna kontrola, če naj bo v korist našemu go-

spodarstvu. Uvozna kontrola mora zato biti naperjena samo proti onim državam, ki omejujejo izvoz našega blaga v njih ozemlje. Nobenega drugega cilja in namena ne sme imeti uvozna kontrola, če naj bo v korist našemu go-

spodarstvu. Uvozna kontrola mora zato biti naperjena samo proti onim državam, ki omejujejo izvoz našega blaga v njih ozemlje. Nobenega drugega cilja in namena ne sme imeti uvozna kontrola, če naj bo v korist našemu go-

spodarstvu. Uvozna kontrola mora zato biti naperjena samo proti onim državam, ki omejujejo izvoz našega blaga v njih ozemlje. Nobenega drugega cilja in namena ne sme imeti uvozna kontrola, če naj bo v korist našemu go-

spodarstvu. Uvozna kontrola mora zato biti naperjena samo proti onim državam, ki omejujejo izvoz našega blaga v njih ozemlje. Nobenega drugega cilja in namena ne sme imeti uvozna kontrola, če naj bo v korist našemu go-

spodarstvu. Uvozna kontrola mora zato biti naperjena samo proti onim državam, ki omejujejo izvoz našega blaga v njih ozemlje. Nobenega drugega cilja in namena ne sme imeti uvozna kontrola, če naj bo v korist našemu go-

spodarstvu. Uvozna kontrola mora zato biti naperjena samo proti onim državam, ki omejujejo izvoz našega blaga v njih ozemlje. Nobenega drugega cilja in namena ne sme imeti uvozna kontrola, če naj bo v korist našemu go-

spodarstvu. Uvozna kontrola mora zato biti naperjena samo proti onim državam, ki omejujejo izvoz našega blaga v njih ozemlje. Nobenega drugega cilja in namena ne sme imeti uvozna kontrola, če naj bo v korist našemu go-

Skupščina okoliških trgovcev v Ptiju

Težko gospodarsko stanie Haloz in Dravskega polja

V petek, dne 27. marca t. l. so imeli ptujski okoliški trgovci svojo letošnjo redno skupščino, ki je z obilno udeležbo pokazala, da je stanovska zavest trgovcev v ptujski okolini lepo napredovala in da se trgovci v svojih težavah in neprilikah vedno bolj oklepajo svoje stanovske organizacije.

Skupščino je vodil predsednik Ivan Traun s Ptujske gore in uvodoma pozdravil zastopnika sreskega načelstva Jareca, zastopnika Zbornice Žagarja in zastopnika Zveze trgovskih združenj ing. Šušteršiča. Po uvodnih formalnostih je predsednik nadaljeval sledete:

Poročilo predsednika Trauna

Danes ko polaga uprava obračun svojega delovanja v preteklem poslovnem letu, mi dovolite, da spregovorim tudi par besed, ki se tičejo našega gospodarstva.

V gospodarskem oziru moramo deliti naše območje na dva dela: v vinorodne kraje Haloze ter v poljedelsko Dravsko ali Ptujsko polje in Slovenske gorice.

Najtežje so gospodarske razmere gotovo v Halozi, ki so odvisne le od pridelka vina in sadja, gozdovi so že itak prazni. Vinska kupčija nam je pokazala takoj ob trgovci zelo žalostno sliko. Kmet vinogradnik, ki je bil v skrajni stiski za denar, je ponujal svoj pridelek, a odjemalca ni bilo najti. To stisko prebivalstva pa so izrabili nekateri brezvestni ljudje ter si polnili svoje veitkanske kleti z vinom, ki so ga izvlekl od vinogradnika po ceni 50 do 75 par za liter. Kmet ni vedel, naj naj napravi z izkuščkom. Ali naj plača davek, delavce ali pa oblec sebe in svojo družino. Sadna kupčija je bila boljša, dasi se ne more označiti za povoljno. Ker je bil kmet v veliki stiski, se je lotil podiranja lesa. Gozdovi so skoraj izpraznjeni, a kmet si z izkuščkom radi izredno slabe cene ni popolnoma nič opomogel. Saj dobi za 100 kg kostanjevega lesa, ki mora biti še olupljen in postavljen frankotovarna, borih 9 do 11 Din. Se slabše se plačuje hrastov les, in sicer po 6 Din za 100 kg.

Tudi položaj kmeta na Dravskem ali Ptujskem polju ni dosti boljši. Zivina do sedaj ni imela nikake cene. Upanje pa imamo, da se bo cena zboljšala, če se bo naš kmet držal navodil in cen, katere določajo posebne komisije. Tudi nekdaj tako cvetoča trgovina s čebulo ali lukom je padla na najnižjo stopnjo. Enako je tudi s perutnino.

Obupen položaj našega kmeta se odraža tudi v položaju našega trgovca. Promet je vsako leto slabši, davčna bremena pa vedno večja. Davčni vijak je že davno presegel plačljino zmožnost našega trgovca in sploh vseh pridobitnih krogov. Dalje to ne more in ne sme iti, kajti drugače bo trgovec popolnoma omagal in kje bo država našla potem nadomestek?

Naš novi davčni odbor, v katerem zastopata naš trgovski stan gg. Lenart in Senčar iz Ptuja, nam je pri zadnjem svojem zasedanju pokazalo, da ima resno voljo braniti našega trgovca. Uspešno braniti pa more davčni odbor le tiste trgovce, ki mu pred zasedanjem obrazložijo svoj dejanski položaj v razmerju z oceno davčnega urada.

Dasi je naš okraj tako pasiven, moramo z žalostjo ugotavljati, da imamo premalo javnih del. Podpora, ki jo daje država z dobavo cene koruze, ne dosegne svojega namena, ker revniji sloji, ki so najbolj potrebeni te podpore, nimajo denarja, da jo naroče. V minulem letu se nam je posebno jasno pokazala slika te podpore. Premožnejše občine so naročile po tri vagone

koruze ter dobole s tem podpore 9000 Din, a revnješ samo po en vagon, in s tem dobole podpore le 3000 Din. Kje je tukaj pravica?

Vsek trgovec kakor tudi obrtnik težko občuti sedanje stanje na svoji lastni koži. Zato je že skrajni čas, da se spamefujo vsi tisti, ki imajo to grdo lastnost, da prodajajo blago v brezenje. Od take neloyalne konkurenčne pa ne trpijo samo sednji trgovci, temveč tudi gospodarstvo, ker takšen brezvestnež postane nezmožen plačevanja svojih obveznosti. Za težke žulje drugih ljudi je kaj lahko tako delati.

Bodimo torej složni, kajti edino v slogi je — moč!

Za tem poročilom sta pozdravila skupščino zastopnika Zbornice in Zveze.

Zbornični konzulent Žagar je ob tej priliki podal pregledno poročilo o prizadevanjih Zbornice za interes trgovine. Uvodoma je karakteriziral splošen gospodarski položaj naše trgovine in se pri tem oziral tudi na interes izvoznikov, ker je ravno ptujska okolica na izvozu raznih kmetskih pridelkov živo interesirana. Potem je poročal o naši obrtni zakonodaji in predlogih, katere so stavile zbornice glede trgovske usposobljenosti, glede krošnjarstva, trgovskih potnikov, socialno na političnih določil, zavarovanja, odpiranja in zapiranja trgovin itd. Nato je omenjal prizadevanja za boljšo izobrazbo trgovskega naraščaja in preciziral stališče legitimne trgovine nasproti zadružništvu. Končno je podal poročilo o vseh aktualnih davčnih vprašanjih.

Prav tako je zastopnik Zveze ing. Šušteršič podal pregledno poročilo o delovanju Zveze trgovskih združenj in Centralnem predstavništvu, omenjal vse državni kongres vseh trgovcev in podprtva važnost te prireditve, ki naj se razvije v dostojno manifestacijo solidarnosti vsega trgovskega stanu v naši državi. Sledilo je

poročilo tajnika Kodra, iz katerega posnemamo:

Stevilčno stanje našega združenja se je v preteklem letu močno skrčilo. Lani smo imeli 278 članov, med letom je bilo izbrisanih 69, 15 jih je zaradi združitve občine Hajdine in Brege prešlo pod združenje v Ptiju, novo vpisan pa je bilo 15, da je celotno število članstva padlo na 209. Stevilo pomočnikov je padlo od 48 na 39, število vajencev pa je naraslo od 19 na 26. Od 209 članov je 85 trgovcev z mešanim blagom, od katerih pa 5 ne obratuje, drugi pa spadajo med male obrate.

Združenje je imelo lani 2969 dinarjev prebitka, da je premoženje združenja naraslo na €3.158 Din. Neizterjana doklada pa znaša 7000 Din. Tajnik je v svojem poročilu grajal, da nekateri silno neredno plačujejo članarinu in da jo je treba zato večinoma izterjeravati po sreskem načelstvu. Tudi pri prijavljanju pomočnikov so nekateri člani preveč površni. Želeti bi nadaljevalo, da bi se člani bolj odzivali na okrožnice združenja in da bi vestno izpolnjevali svoje dolžnosti do združenja. Le na ta način bo mogoče obvarovati pravice trgovca. — Uradne ure združenja so bile vsak petek v Ptiju od 9. do 12. dopoldne. Zanimanje članstva za te uradne ure je bilo znatno in je — ravnje redno dajalo članom vse potrebne informacije ter jim pomagalo pri sestavljanju vlog in prijav.

Na predlog nadzornega odbora je skupščina soglasno odobrila računske zaključek. Nadzorni odbor je ugotovil, da je poslovovanje združenja v lepem redu in da se knjige vodijo pregledno in

točno, vsled česar je predlagal upravi zahvalo in razrešnico, ki je bila z odobravanjem sprejeta.

Sledilo je poročilo uprave o trgovski nadaljevalni šoli. Uprava je predlagala, da se pred leti opuščeni tečaj zopet obnovi. Redni pouk se radi oddaljenosti vajencev in vajenk ne more vršiti, uprava pa vendar uvideva, da je nadaljnja izobrazba naraščaja nujno potrebna. Na domestiu naj bi se redni pouk s tem, da bi se vršili za dobo 7 mesecov tečaji dvakrat na teden po 4 učne ure. Stroški za tak tečaj bi znašali po odbitku šolnine 2160 Din.

Skupščina je predlog uprave vzel soglasno na znanje in odobrila združenju za tečaje potrebna denarna sredstva.

Za »Trgovski list«

Nato je tajnik združenja poročal o naročitvi »Trgovskega lista« za članstvo. Po kratki de-

bati, ki se je o tem poročilu razvila, je skupščina soglasno sklenila, da naroči za vse trgovce z mešanim blagom (80 po številu) soboto izdajo »Trgovskega lista« in pobere naročino hkratu s članarino.

V nastopnem poročilu je podala uprava združenja proračun za leto 1936, ki predvideva 21.700 dinarjev izdatkov in 11.000 Din prejemkov. Za pokritje razlike naj bi pobirala uprava članarino letnih 35 Din, ki se za trgovine z mešanim blagom in za druge obrate, ki poslujejo v večjem obsegu, zviša na 50 Din letno.

Po kratkih pojasnilih, katera je podala predsednik Traun, je skupščina proračun za leto 1936 soglasno odobrila. Ob tej priliki se je vršil razgovor o vprašanju, ali in v koliko naj združenje materialno podpre graditev telefonske linije v Slovenske gorice. Skupščina se je postavila na stališče, da za te namene za enkrat ne more dovoliti nikakega prispevka.

Sledilo je poročilo o izpremembi pravil. Uprava je predlagala, da se inkorporacijska pristojbina v toliku izpremeni, da se pobira za trgovine v maram obsegu v iznosu 200 Din, za trgovine na debelo in za družbe

pa v iznosu 1000 Din, dočim ostane za druge obrate z iznosom 500 Din neizpremenjena. (Sprejet.)

Naslednje poročilo se je tikoval fakultativnih pomočniških izpitov. Po pojasnilih, katera je o teh izpitih podala zbornični zastopnik, je skupščina v načelu sklenila, da jih združenje v okviru pravilnika, ki mu ga je doставila zbornica, uvede na svojem področju in je pooblastila upravo, da v ta namen vse potrebno ukrepi.

Pri naslednji točki dnevnega reda je skupščina izvolila 6 načelnikov članov uprave, dalje dva delegata za zvezno letno skupščino in zastopnike za trgovski kongres.

Pri slučajnostih so se pritoževal posebno članice, da je šumarsvo v kupljiji s perutnino, jajci in deželnimi pridelki v okraju Jako razvito, in prosile združenje, da ga z vso energijo zatre. Predsednik je vzel pritožbo na znanje in pozval vse navzoče, da mu vsak primer neupravičenega trgovanja s konkretnimi dokazi takoj prijavijo. Združenje bo vse ukrenilo, da se šumarsvo zatre. Ko sta to vprašanje pojasnila še zastopnika Zbornice in Zveze, je predsednik zaključil lepo uspelo skupščino.

Pavperizacija je v Sloveniji na pohodu!

Občni zbor ljubljanskega združenja

Kakor smo že na kratko poročali, je bil v ponedeljek občni zbor ljubljanskega združenja trgovcev, ki je bil odlično obiskan in ki je potekel v najlepšem soglasju in harmoniji članstva.

Občni zbor je otvoril predsednik Soss, ki je konstatiral sklepčnost, imenoval za zapisnikarja tajnika Smuca, za overovatelje pa gg. Šusteršiča in Železnika in nato pozdravil vse zborovalce, zlasti pa zastopnika mestne občine dr. Freliha, predsednika Zbornice Ivana Jelačiča, tajnika zbornice dr. Plesa in konzulenta Žagarja, zastopnika Zveze trgovskih združenj Ivana Bahovec, predsednika Društva industrijev in veletrgovcev Staneta Vidmarja, predsednika Tr-

govskega društva »Merkur« doktorja Franca Windischerja, zastopnika Trg. bolniške blagajne Albinu Smerkolja, predsednika Društva Trg. potnikov Kreka, predsednika lesne sekcije Škrbec, ravatelja Trg. nadaljevalne šole Groma, zastopnika Pomočniškega zbornika Kravosa, predsednika Trg. dobrodelnega društva »Pomoč« Kregarja ter zastopnike tiska, ki jih je prosil, da ohranijo še nadalje svojo naklonjenost za upravičene zahteve trgovstva in gospodarskih stanov.

Nato je podal svoje, z odobravljeno sprejetu predsedniško poročilo, ki smo ga objavili že v torkovi številki »Trgovskega lista«. Sledilo je

poročilo tajnika Smuca,

iz katerega posnemamo:

Število članstva je v stalnem padanju. Od 1. 1930. smo padli za 268 obratov. S priključitvijo okoliških občin se je naše članstvo sicer dvignilo za 157 članov na 1257 članov, vendar pa še ni doseglo stanja v letu 1930. Pomočnikov in pomočnic je bilo 1204, vajencev in vajenk pa 221. Solo v Trg. domu obiskuje 212 gojencev, 9 pa nadaljevalne šole v okoliških občinah.

Nato je poročal o Trg. nadaljevalni šoli, ki kaže lepe uspehe. S podporo Zbornice se je doseglo, da se je šoli združenja priznalo izjemno stališče glede učnega načrta, ki je v šoli združenja najboljši v državi.

Glede fakultativne uvedbe pomočniških izpitov je sporočila banovska uprava, da nima pomislikov proti uvedbi teh izpitov, vendar pa nepočutljiv tega izpita ne more biti zadržek, da postane vajenc pomočnik. Uprava združenja pa bo še razpravljala o uvedbi obligatnih pomočniških izpitov.

Živahnno notranje delovanje združenja

V okviru združenja je ustanovljenih 16 samostojnih sekcij, in sicer sekcije trgovcev: s špecerjskim blagom, z železnino, kurirom, modnim blagom, manufakturo, galerijo, papirjem in pisarniškimi potrebsčinami, lesom, mlekom in mlečnimi izdelki, sadjem in zelenjavjo, deželnimi pridelki in elektrotehničnimi predmeti. V zadnjem času pa so bile ustanov-

ljene še sekcije trgovcev s pisalnimi stroji, s športnimi predmeti in zadnjem teden še sekcija trgovcev z radijskimi aparati.

Vsaka sekcija je samostojna in deluje na podlagi pravil, ki so potrjena od Zbornice. Najštevilnejša je sekcija špeceristov, ki ji načeljuje g. Verbič in ki ima 274 člana.

Delo sekcij in tudi uprave je bilo posvečeno zlasti boju proti nelegalni trgovini, proti krošnjarstvu in nabavljajnemu zadrugam. Mnogo dela pa je povzročalo tudi davčno vprašanje. Vsi člani združenja so bili vedno redno obvezni o odmeri pridobinane ter dobili vedno vse potrebne informacije.

Mnogo intervencij pa je izvršila uprava tudi pri carinarnici, pošti, mestnem dohodarstvenem uradu, banovini, policijski upravi in sploh pri vseh uradih, kjer je bila potreba. Mnogo se je združenje tudi trudilo za uveljavljenje novega tržnega reda. Tudi vprašanju preureditve glavnega kolodvora je posvečalo združenje vedno svojo pozornost.

Zelo se je zanimalo združenje tudi za načrt novega banovinskega zakona. Tajnik je podrobneje poročal o nastanku in vsebinski novega zakonskega načrta ter se zahvalil gen. tajniku zbornice Ivanu Mohoriču, ki je po desetdnevnih sejah v posebnem skupščinskem odboru dosegel, da je bil načrt zakona, ki je bil za trgovstvo v mnogih točkah popolnoma nesprejemljiv, umaknjen.

Ce vse te nove davčne upoštevamo, potem se nam pokaže vse resnost našega položaja. Izključeno je, da bi bilo mogoče pri sedanjem mizeriji iztisniti iz ljudstva vse dajatve. Trgovina je na robu propada in ne pomagajo nobene iluzije. Sicer pa nam to nazorno potrjujejo tudi vsi proračuni, ki kljub vsem zviševanjem izkazujejo redno in vedno večje primanjkljaje. Naj se odločajoči gospodje zavedajo, da se danes prodajajo premoženja za slepo ceno in da je 65% vseh trgovin tik pred poravnavo.

Položaj je tem težji, ker mora Slovenia vedno več plačevati, od države pa dobiva vedno manj. Ne kaj številki! Od 1.933 milijonov, ki so bili izdani za železnice, je dobila Slovenija 90 milijonov ali 4'62%. Od 2.450 milijonov z ceste, mostove in druga dela je dobila

Slovenija 69 milijonov ali 24% in od 1.157 milijonov Din za javna dela je določenih za Slovenijo 69 milijonov ali 6%.

Vse drugačni pa so prispevki slovenskih davkoplacalcev. Brez občinskih, banovinskih davščin, monopolov, carin in trošarin je plačala Slovenija okoli 700 milijonov Din davkov. Za javna dela pa je dobila samo 280 milijonov!

Takšna je resnica in ni čuda, če tudi najbolj navdušenim ljudem minet dobra volja!

Pri takšnih razmerah je soliden nastop vseh gospodarskih stavov še zlasti potreben, ker tudi

Vedno večje obubožanje prebivalstva

Za pozdrav se je nato zahvalil predsednik Zbornice Ivan Jelačin in zagotovil zborovalcem, da bo zbornica vedno podpirala z vsem njenih težnje.

V zadnjem času je obiskal skoraj vse občne zbere zdrženje, da bi dobil natančno sliko o gospodarskem stanju v posameznih okrajih. Reči mora, da je slika, ki jo je dobil, uničujoča. Konstatirali mora, da je v vsej Sloveniji pavperizacija prebivalstva na pohodu. Bližamo se časom, ko bo ležala trgovina čisto na tleh. So kraji v Sloveniji, ko ljudje po 14 dni nimajo kg moke, da bi si spekli kruh. Vse zahteva: dajte nam zsluzka! Čas je, da se ta klic tudi čuje na odgovornih mestih in potem se ni treba batiti, da bi imel komunizem tal. So sicer res še posamezniki, ki jim gre primeroma dobro. Toda teh je komaj 10%, 90% vsega prebivalstva pa se bori za obstanek.

Da so nastale takšne razmere, ni kriva le politika, temveč tudi druge okoliščine. Celih 17 let smo že stalno le v defenzivi in stalno nam manjka oni energični mož, ki bi dvignil vse naše odgovorne in neodgovorne ljudi, da bi se začelo s smotrenim in odlčnim delom in da bi se vodila prava gospodarska politika. Kako nam manjka takšna politika, so pokazale sankcije. Ne samo, da nismo niti storili v zaščito naše lesne trgovine, smo brez potrebe ustavili še izvoz, ki je bil še vedno mogoč. Tako smo ustavili izvoz sena. V Prevaljah sem videl, kako silno je bil zadev ves okraj zaradi ustavitve izvoza sena. Samo v okolici Prevalj je za okoli dva milijona sena. Kmetje prosijo, da bi smeli prodati seno, a vse zmanj. Zbornica je že ponovno intervenirala, da se zopet dovoli izvoz sena in bilo ji je tudi obljubljeno, da se bo izvoz zopet dovolil; toda bojimo se, da bo prišlo dovoljenje prepozno, ko bo že za milijone sena propadlo. V Švico bi mogli prodajati sedaj seno po 17.000 Din Franco Dravograd wagon sena. Po 7000 Din bi zaslužili trgovci pri wagonu. Zankaj se jim jemlje ta zaslужek! In še v teh časih povrh!

Bolje bi se nam tudi godilo, če bi pravočasno skrbeli za razvoj industrije. Maribor se je v tem oziru pobrrial in danes žive še kolikaj dobro samo kraji, ki imajo industrij.

To nam znova govori, da moramo začeti s pravilnim reševanjem gospodarske politike.

Tudi za politične stranke mora to veljati, ker tudi v programu vsake politične stranke je reševanje gospodarskih vprašanj. Nikakor nemo sam te politične koncesije, da smemo drug drugemu delati težave in se medsebojno preganjati! Zato apeliram na vse politične skupine in na vse politične zastopnike, da se že enkrat vse dejno skupno z gospodarskimi stavovi za mizo in potem skupno doženemo, kaj potrebujemo in da se tako postavi naš slovenski gospodarski program. Ce tega ne storimo, potem tudi nismo vredni, da smo svobodni.

Dostikrat se pravi, da nismo tako upoštevani, kakor bi morali biti.

nimamo gospodarski sloji pri političnih strankah posebne opore.

Svoje, večkrat z odobravanjem pretrgano poročilo, je zaključil tajnik Šmuc z besedami:

»Da znamo stvarno argumentirati in braniti svoje pravice tako pred javnostjo kot tudi pred oblastmi, smo že večkrat prav uspešno pokazali. Upam zato, da nas tudi v bodoče ne bo zapustila dobra volja in borbenost in smisel za pozitivno delo, da dosežemo ne samo napredok trgovine in našega stanu, temveč tudi vsega gospodarstva in vse države.« (Glasno odobravanje.)

Res je to! Toda zavedati se tudi moramo, da tako dolgo ne bomo res upoštevani, dokler ne bo centralizma konec! (Zivahnno pritrjevanje.)

Kako obupno težaven je položaj trgovine in obrta, kaže najjasneje nad 5500 odjavljenih obratorjev. Mnoho so pripomogle k propadanju trgovine nabavljalne zadruge in predvsem uradniške. Tu treba zlasti opozoriti na sistematično širjenje animoznosti proti trgovini, ki jo širijo zlasti nekateri uradniki, ki so funkcionarji teh zadrug. Od hiše do hiše se vodi agitacija proti trgovcem. In vendar se je trgovstvo vedno in dosledno zavzemalo za dobre plače uradništva in vedno nastopalo proti vsaki redukciji plač. Ne moremo biti tudi zadovoljni s tem, da je v Ljubljanskem občinskem svetu le en zastopnik trgovine. Tem maju moremo tako oinalovaževanje trgovstva trpelj v občini, ko je vendar komunalna politika v prvi vrsti gospodarska politika.

In da se začne voditi prava gospodarska politika, je potrebno, da smo solidarni in med seboj složni. Samo tako bomo mogli ustaviti pavperizacijo, ki je že prešla v Slovenijo, in ki se bo razširila tudi na druge pokrajine, če ne bo država bolj pazila nato, v katerih rokah so naravna bogastva Jugoslavije in kam gre dobiček od njih izkoriscanja.

Na koncu svojega govora, ki je bil večkrat prekinjen z odobravanjem, je omenil predsednik Jelačin, da že sedaj priporoča, da se reši predlog glede Trgovskega lista tako, kakor zahteva ugled in solidarnost slovenskega trgovstva.

V imenu župana dr. Adlesiča je pozdravil občni zbor dr. Frelih. Župan dr. Adlesič je odredil, da se morajo vseh zborovanje gospodarskih organizacij strokovni referenti redno udeleževati in mu poročati o željah zdrženja. G. župan mu je tudi naročil, da izjaví, da bo občina zatirala šumarske, kolikor bo to le v njeni moći. Občina je v ta namen nastavila tudi dve posebne moči. Zaradi trgovinskih pogodb z drugimi državami pa občina ne more vedno odbiti prošnje tujih državljanov za podelitev obrtnega lista. Končno je dr. Frelih zagotovil, da bo občina vedno upoštevala potrebe trgovstva.

V imenu Zveze trgovskih zdrženj se je zahvalil za pozdrave g. Ivan Bahovec. Poudaril je važnost dela Centralnega predstavninstva zvez trgovskih zdrženj za vse jugoslovansko trgovstvo ter povabil zborovalce, da se v čim večjem številu udeleže trgovskega kongresa maja meseca v Beogradu.

Blagajnik Verbič je nato podal računski zaključek za l. 1935 in podrobno navedel vse postavke. V imenu nadzorstva je poročal g. Naglas in ugotovil, da je našo nadzorstvo vse knjige v najlepšem redu ter da predlaga upravi in blagajniku absolutorij. (Predlog je bil soglasno sprejet.)

Tudi o novem proračunu je poročal blagajnik Verbič. Izdatki

zdrženja so proračunani na 281 tisoč 450 Din. Inkorporacijske pristojbine bodo date 60.000 Din, drugo je treba kriti z doklado, ki jo predlaga v dosedanji višini. Zbor je njegov predlog soglasno sprejet.

700 naročnikov na tedensko izdajo »Trgovskega lista«

Nato je poročal predsednik zbornice Ivan Jelačin o »Trgovskem listu« ter predlagal, da sklene občni zbor obvezno naročitev na tedensko izdajo »Trgovskega lista« za določeno število članstva. Po daljši debati, v kateri se je splošno poudarjala važnost in potrebnost »Trgovskega lista«, je bilo soglasno sklenjeno, da se naroči združenje na 700 številk tedenske izdaje »Trgovskega lista«. V de-

bati so govorili gospodje Golob, Verbič, Bahovec in Jelačin.

Soglasno je bil nato sprejet predlog g. Verbiča, da se ustanovi socialni sklad za onemogle člane in pomočnike in da se v ta namesto votira 15.000 Din. Ta znesek je že v sedanjem proračunu in zato ne pomeni nobene nove obremenitve. Vsako leto pa naj se votira v ta sklad še 10.000 Din. Pet let pa naj bo ta sklad nedotakljiv, da se zbere večji fond in bi se potem mogle iz obresti deliti podpore.

Pri slučajnostih je opozoril g. Zelezničar na nekatere neverjetne določbe novega načrta trgovinskega zakona. Tako ne sme dati delodajale svojemu usluženemu oblegke na up. Ce jo pa da, pa ne more svoje terjatve izložiti. Ali naj bo torej trgovec zato kaznovan, ker

je oblekpel brezposelnega, ki ga je vzel v službo!

Apelira tudi na Narodno banko, da bolj odkritosreno vodi svojo dejavnost politiko. Ne gre, da mora plačevati uvoznik za funti 250 Din, izvoznik pa dobi le 216 Din.

G. Bahovec opozarja zborovalce, da se začne v kratkem zasedanja davčnih odborov. Davčni zavezanci naj poskrbe, da bodo o svojih zadevah pravočasno informirali člane davčnih odborov.

G. Florjančič je predlagal rezolucijo glede imenovanja novih članov mestnega sveta iz vrst trgovstva. Po kraji debati, ki se je razvila o tej točki, je predsednik Soss zaključil občni zbor in se zahvalil vsem za udeležbo in za povezost.

Letna skupščina Združenja v Slovenjem Gradcu

Splavarske železniške tarife ubijajo lesno trgovstvo

Na praznik, dne 25. marca je bila v dvorani gostilne »Korotanc v Dravogradu XVI. redna letna skupščina Združenja trgovcev za sreza Slovenj Gradec in Prevalje. Skupščino je otvoril in vodil dolgoletni in zasluzni predsednik Janko Klun, ki je uvodoma pozdravil vse navzočne, zlasti prisno predsednika Zbornice za TOI Ivana Jelačina, tajnika doktorja Ivana Plessa, predsednika Sekcije lesnih trgovcev Franca Skrbea in tajnika Zveze trgovskih zdrženj inž. Sušteršiča. Posebej je pozdravil še predsednika sekcije lesnih trgovcev zdrženja Franca Lahovnika ter narodnega poslanca Karla Dobršča. Za zapisnikarja je bil imenovan Voja Lukež, za overovatelja pa sta bila izvoljena Vinko Rozman in Fran Topolnik.

Predsednik Klun je nato podal naslednje poročilo o delovanju zdrženja v poslovnem letu 1935:

Poročilo predsednika Kluna

Načelstvo zdrženja je vedno stremljalo, da izpostuje za trgovski stan čim več ugodnosti in da ga čim bolj zaščiti pred raznimi krijevami. Tej svoji nalogi je bilo zvesto od vsega početka in tudi v najbolj politično razburljivih časih v l. 1921. V teh dolgih vojnih letih so se nam delale vse mogoče ovire, vedno so se nam metala polena pod noge, vendar pa smo ostali zvesti svoji nalogi in imeli tudi uspehe. To pa je tudi zasluga izdatne in zveste podpore odborništva, posebej pa se moramo se zahvaliti Zvezzi trgovcev zdrženj in Zbornici za TOI za vso podporo, ki smo je bili pri obeh redno deležni.

Seveda ni bilo mogoče, da bi dosegli bogzna kako velikih uspevov, zlasti v zadnjem času, ko je pritisnila kriza. Vendar pa smo tudi v tem času imeli uspeh, tako zlasti v preteklem letu glede davčnih vprašanj. Ta uspeh pa je bil skoraj nato popolnoma izravnан s sankcijami proti Italiji. Še drugi lud udarec smo doživeli pred kratkim. Dne 16. februarja 1936 so stopile v veljavno nove izjemne železniške tarife, ki jo pa uživajo le postaje, ki teže ob Dravi ter postaje Rečica ob Paki. Zeleznicu se je hotela s to izjemno tarifo oprости konkurenco splavarjev. Obenem pa je zadala smrtni udarec lesni industriji v Mežiški, Mislinjski in Šaleški dolini, ker je ubila konkurenčno sposobnost lesne industrije teh krajev. Mnenja smo, da je železnica predvsem prometno sredstvo, ki mora služiti vsem krajem in šele v drugi vrsti pridobitno podjetje. Ce so železnice pasivne, morajo k plačevanju teh pasiv pričevati vsi kraji in tudi takšni,

ki železnice niti ne vidijo. Zato pa smo tudi mnenja, da železnice ne bi smele dovoljevati izjemnih tarif le za nekatere kraje. Že več pa ne gre, da so s temi izjemnimi tarifami udarjeni kraji, ki se ne morejo posluževati pri transportu lesa s plavom in ki torej sploh nima možnosti cenega prevoza lesa. Zato smo tudi s posebno spomenico opozorili vse odločujoče kroge na to težko napako.

Nato je predsednik Klun omenjal predlog, da se naj vnesе v finančni zakon amandman o kazenski oprostitvi zadrug za kršitve obrtne in taksnega zakona. Ostrov je protestiral proti tej nameri, ki bi pomenila nov privilegij zadrugam in novo krivico trgovstvu. Združenje je zato tudi proti tej nameri poslalo svoj protest na vse odločujoče kroge.

Poročilo g. Kluna je bilo z odravjanjem sprejet.

Nato je poročal predsednik Klun o gibaju članstva. Koncem leta 1935 je štelo združenje 421 članov, od katerih pa 60 članov ni obraovalo. Pravih članov je torej imelo združenje samo 361, od katerih pa je imelo 46 članov tako majhen obrat, da ni zmoglo niti 20 dinarjev članarine. Trgovin z mešanim blagom je bilo 133, od katerih pa 16 ni več obraovalo. Stevilo lesnih trgovin je padlo od 128 na 80. Vseh pomočnikov in pomočnic je bilo 101, vajencev in vajenk pa 74. Trgovsko nadaljevalno šolo obiskuje v Slovenjem Gradcu 10, v Šoštanju 14, v Marebergu 5, v Muti 4 in v Guštanju 3 vajencev.

Poročilo g. Kluna je bilo z odravjanjem sprejet.

Kaj uničuje naše gospodarstvo

Predsednik Zbornice za TOI trebno bo dolgoletno delo, da se rešimo tega katastrofnega položaja. Poleg posledic splošne gospodarske depresije, občuti okoliš združenja zlasti težke posledice sankcij, ki so ustavile slehni izvoz lesa in s tem težko prizadele skoraj 90% prebivalstva. Splavarska tarifa, ki se je pred kratkim uveljavila, kaže do kakšnih absurdnosti vodijo ukrepi, ako se izdajajo brez zaslivanja interesentov. Zbornica je v tej zadevi ukrenila potrebne korake, da se to vprašanje pravilno reši. Tudi glede vprašanja izvoza sena, ki je za okoliš posebno aktualno, je zbornica ponovno intervenirala, pa je po zadnjih poročilih upati, da bo to vprašanje ugodno rešeno. Zeleti bi bilo le, da bi odlok o ukinitvi prepovedi izvoza sena ne prisel prepozno. Ljudstvu bi se moralno pomagati z javnimi deli, zlasti z renoviranjem cest i. dr. Ob koncu svojih izvajanj je predsednik g. Jelačin apeliral na solidarnost trgovstva, ki edina more voditi do zaželenih ciljev. Trgovstvo naj se najtegneje okrepi, da so kverulanti. Trgovski stan je eminently konstruktiven in ustvarjalni del gospodarskega organizma, ki zato zasluži, da se njegovim dobronomernim nasvetom posveti večja pažnja. Rakana na našem gospodarskem organizmu je denarna kriza, ki je obsodila na smrt vse naše denarne zavode, hranilnice in posojilnice. Vsem našim regulativnim hranilnicam je bil odvzet karakter pupilarne varnih zavodov in s tem so jim bili odvzeti težki milijoni depozitorov v najtežjem času. Nastalo je med narodom popolno nezaupanje, tako da se je kreditno gospodarstvo popolnoma nehalo. Po-

Predsednik sekcije lesnih trgovcev Franc Lahovnik je nato obširno poročal o korakih, ki jih je podvzel v imenu sekcije pri raznih oblastih, zlasti v tarifnih zadevah. Posebno obširno se je bavil z novo splavarsko tarifo ter je na podlagi konkretnih podatkov utemeljil nujno potrebu, da se ta tarifa čimprej revidira. Lesni trgovci iz Prevalj, kakor tudi iz Sv. Jederta, Slovenske Grade, Dovž, Mislinj in Zg. Dolica ne morejo konkurirati z lesnimi trgovci v

Dravski dolini, ker uživajo železniške postaje v Dravski dolini od Dravograd-Meža do Ruš izjemno želesniško tarifo, ki znaša pri tovornimi za 10-tonski vagon rezanega ali tesanega lesa za prevoz n. pr. iz Dravograd-Meža v Bogojevo Din 1470'—, iz Prevalj v Bogojevo pa 2670 Din, torej za Din 1200'— ali za Din 66'— manj pri m³; prevoz lesa iz Dravograd-Meža v Osijek znaša za 10-tonski vagon 1.300 Din ali za 1 m³ Din 77'—. Prevoz iz postaje Dravograd-Meža do postaje Darda, ki je le 11 km oddaljena od Osijeka, pa Din 2.550'— ali za 1 m³ Din 140'—, torej se enkrat toliko. Iz Mislinjske doline znaša prevozna lesa iz postaje Slovenj Gradec v Osijek za 10-tonski vagon 2.460'— Din, iz postaje Dravograd-Meža pa Din 1.360, torej za Din 1.080 manj. Govoril je še obširno o naši tarifni politiki v splošnem ter ob koncu svojih stvarnih in zanimivih izvajanj žigosal mlačnost in dezinteresiranost nekaterih članov združenja, ki ne kažejo nobenega smisla za skupno delo, ampak prepuščajo skrb in trud za splošne akcije samo nekaterim posameznikom. Apeliral je na člane — lesne trgovce, naj bi pokazali večje zanimanje za splošne akcije in naj bi se polnoštivo udeleževali vseh sestankov in zborovanj.

Nar. posl. Karel Dobršek je poročal o intervencijah, ki jih je izvršil v začito lesnega izvoza.

Z njim se je oglasil k besedi predsednik lesne sekcije Zveze trgovskih združenj Franjo Škrbec. Njegova obširna in temeljita izvajanja o katastrofalnem položaju našega lesnega gospodarstva so izzvala ponovno glasno pritrjevanje vseh navzočih. Govoril je o vzrokih propada lesnega gospodarstva ter orisal historiat propaganja vse do zadnjega udarca, kateri je bil prizadet našemu lesnemu gospodarstvu z uveljavljanjem sankcij. Obširno se je bavil tudi s finančno politiko Narodne banke, z vprašanjem obrestne mere, govoril o kreditih za lesno gospodarstvo ter podčrtal zahtevo kontrole uvoza in dr.

Ob koncu je prečital resolucije, ki so bile soglasno sprejete. (Resolucije smo že priobčili v Trgovskem listu v poročilu o domžalskem zborovanju.)

Tajnik Zveze trgovskih združenj inž. Šušteršič je pozdravil skupščino v imenu predsednika Zveze Josipa J. Kavčiča ter nato poročal o važnejših akcijah zveze. Ob koncu je pozval navzočne, naj se v čim večjem številu udeleže trgovske manifestacije, ki bo ob priliki kongresa trgovcev iz vse države meseca maja v Beogradu. Obenem se je zahvalil predsedniku Zbornice Jelačinu za krepko moralno in materialno pomoč, ki jo nudi zbornica zvezi.

Tajnik združenja Voj Lukež je nato poročal o računskem zaključku za poslovno leto 1935. Po njegovem poročilu je skupščina soglasno sprejela predlog Ivana Smolčnika ter izglasovala upravnemu odboru in blagajniku razrešenico.

O proračunu za l. 1936. je poročal tajnik Lukež Voj. Proračun je bil po debati v načrtu sprejet, vendar se je pooblastil upravni odbor, da izvrši še nekatere nebitne korekturje.

Razprava in sklepanje o uvedbi obveznega zavarovanja trgovcev po § 384. zak. o obrtih sta se odložila.

200 novih naročnikov na »Trgovski list«

Po poročilu Ivana Jelačina glede važnosti in potrebe stanovskega tiska je sprejela skupščina soglasno predlog g. Kluna, da se združenje obvezno naroči na 200 izvodov tedenske izdaje »Trgovskega lista«. Naročnina naj se izterja obenem s člansko dokladom.

Predsednik Klun se je toplo zahvalil za podporo, ki so mu jo

izkazovali člani upravnega odbora tekom njegovega 15letnega predsedovanja. Zahvali se tudi za funkcijo, ki jo je z ljubeznijo in požrtvovalnostjo izvrševal toliko let. Prosil je, da naj bi člani, zlasti člani uprave, ki bodo danes izvoljeni, sodelovali v prid združenja z isto vnemo, kot doslej.

Po kratkem odmoru je bila na predlog g. Blatnika izvoljena naslednja lista:

Predsednik: Klun Janko; I. pod-

predsednik: Rojnik Ivan; II. podpredsednik: Senica Ivan.

Za člane uprave: Rozman Vinko, Škof Ferdo, Smolčnik Ivan, Šumer Ivan, Blatnik Šimon, Lahovnik Fran, Remic Alojz, Mravljak Peter, Pahernik Fran, Minarik Pavel.

Za namestnike: Lavre Anton, Počivavšek Alojz, Pernat Anton, Veržun Ivan, Zorman Josip.

Za člane nadzorstva: Druškovič Josip, Topolnik Fran, Šerbak Stefan.

Za namestnika: Pernat Anton, Verdnik Albert.

V sekcijo lesnih trgovcev: predsednik: Lahovnik Franc; podpredsednika: Mravljak Peter in Franc Janisek.

Za odbornike: Veržun Ivan, Hauke Hubert, Jaš Jakob.

Kot delegati za Zvezo so bili izvoljeni: Klun Janko, Rojnik Ivan, Rozman Vinko, Remic Alojz.

Ob koncu je bila sprejeta resolucija glede konzumnih zadrug.

Reklama v olimpijskem letu Kaj se mi lahko od nje naučimo

(Nadaljevanje.)

Individualna reklama

je gotovo dobra, toda za uspeh bo potrebno veliko inseratov in najrazličnejših časopisih, če hočemo, da bomo obdelali natančnejše vse v poštev prihajajoče kroge. Videli bomo, kakšen rezultat bo tako oglaševanje prineslo. Morda se bo izkazalo kot predrago kljub uspehom. Gotovo pa se bodo v začetem pravcu delali poskusi dalje. Lahko se tudi zgodi, da bodo vsaj del tujsko-prometne reklame vzelane nase individualno pis.

pisma. Lahko se zgodi, da bodo različna podjetja, vsak iz svojega kraja, skušala dobiti naslove onih ljudi, ki stalno potujejo, in pa onih, ki si privoščijo vsako leto odpočitek v tujem kraju, torej ne doma. Poleg teh bi prišli za obdelavo s pismi v poštev vsi premožnejši ljudje, ne glede na to, kje prebijejo svoj odpočitek. Seznam takih ljudi bi si ne bilo težko praviti, tudi v največjih mestih ne. Raba bi šele pokazala, kaj je cenejše: ali inserati ali pisma ali kombinacija. V Ameriki se vrši velik del reklame s pomočjo pisem. Pravijo, da je poštni sel najcenejši potnik.

Primeri brezvestne reklame

Toda pojasnila, ki jih napravijo različne pisarne, so večkrat potvorenja. Kdo bi mogel delo kake pisarne, ki bi odposiljala vabilna pisma, dodobra kontrolirati? Večkrat se tudi analize trga potvarjajo, odnosno vsaj zelo površno izvrše. Kako bi se tudi ne, saj je naročilo odvisno od dobrega poročila. V januarski številki 1935 Organizatorja, mesečnika za organizacijo v trgovini in za reklamo pripoveduje Erich Falk naslednje: »Neko največje nemško anončno podjetje, ki se je že od svojega početka bolj odlikovalo po svoji pretkanosti kot pa po snubilni etiki, je s posredovanjem svoje ameriške filialne pridobila tvrdko Wrigley (ževelni gumi), da je del svojega reklamnega proračuna (preiskavo trga in reklamo) sklenila porabiti za Evropo. O kaki vestni analizi trga seve ni bilo govorja, temveč je slo dotednemu anončnemu zavodu predvsem za to, da si zasigura čim večji znesek za Nemčijo. Že površna preiskava trga bi morala Američanom povedati, da v Nemčiji ni mogče razpečati večjih količin ževeljnega gumija. Toda brezvestno anončno podjetje je tvrdko Wrigley znalo prepričati, da je potrebno za njen izdelek napraviti velikopotezno reklamo. Rezultat je bil, da je ameriška tvrdka v enem samem letu potrošila za propagando dva milijona mark. Uspeh reklame pa je bil tako neznaten, da je izdatek za reklamo predstavljal popolno izgubo. Isto anončno podjetje je pozneje zagrešilo podobno brezvestnost. Pridobila je ameriško tvrdko Parker (polnilna pereša) za milijonsko reklamo, dasi bi bila vestna preiskava trga moralna jasno ugotoviti, da je njen izdelek za Nemčijo nemogoč. V času največje gospodarske razvasti, ko so se nemška polnilna peresa prodajala po Mk 3— do

Mk 5'—, so se z velikansko reklamo propagirala Parkerjeva polnilna peresa, ki so imela ceno Mk 20'— do Mk 25'—. Ne glede na to, da je bila ta reklama tehnično rafinirano prikrojena, je služila kot neovrgljiv dokaz za to, da je bil oddelek dotednega anončnega podjetja za preiskavo trga le prav navadno slepilo. Revija pripominja k tem dejstvu, da anončna podjetja niso mogoča kot reklamni svetovalci, ker pri razdelbi inseratov ne postopajo nepristransko.

Inozemski reklamni strokovnjaki so si edini v tem, da se je treba v reklami prilagoditi okusu in razmeram dežele, kjer hočemo snubiti. Gredo celo tako daleč, da pravijo, da je **treba v reklami z volkovi tuliti**. Tudi Nemci so priznali odnosno celo nasvetovali, kakor smo slisali, da je potrebno vsakemu narodu delati posebno reklamo, v obliki, ki jo najlaže razume, da se je treba podvreveti mišljenu onega naroda, od kogega se hoče imeti denar.

Toda če gledamo inozemsko reklamo pri nas, kaj vidimo?

Inserati imajo nam neznane obraze, za nas mirzle, za nas brez življenja, ki na nas nimajo pravega učinka. Prav tako sem videl, da se naši trgovci poslužujejo tujih slik, ki so za nas prave igrače, ne pa ljudje. Prav tako so večkrat reklamni teksti kar naravnost prestavljeni, teksti, ki pri nas ne užgo, dasi ne trdim, da ne prinesejo uspeha ob pomanjkanju konkurenčne dobre naše reklame. Tako čitamo često o trgovskih hišah itd. Imamo celo v slovenske platnice zavito nemško reklamo, za kojo je pa zadnji čas, da izgine in se ne povrne nikdar več! Že dobora dognane resnice v reklami za nas ne veljajo. Radi kruhoborstva in ker mislijo zunanjih reklamnikov, da je za nas vse dobro. Ker so inozemske že rabljene matrice cenejše in ker naši ljudje mislijo, da je vse reklama, kar časopisi kot reklamo priobčijo.

Izkusnja Švice glede letovišč

Kakor pri nadproduciji blaga, tako tudi pri nadproduciji zdraviliščnih in letoviščnih naprav pričnejo cene padati. Seve je manjša potrošnja tudi v sedanjem času obubožanja srednjega stanu.

Ni se tedaj čuditi, če letovišča — in teh je vsak dan več — ki mora po številu tujev celo rastejo, po inkasu padajo. Žal, da te statistike nikdo ne priobči. Imamo tuje, ki spe pod lastnimi šotori, konzumirajo pa kolikor manj je mogoče. Tudi pred vojno tujevi promet ni bil tako rožnat kot se je pri nas tako mnogokrat govorilo. Švico so imenovali našo Gorjenko in ji obetali velike dohode, ki pa so bili zelo redki. Po vojni dobra leta tvorijo poglavje zase in so izjema. Da za dobrotu tujevega prometa čujemo od onih ljudi, ki so žrtvovali zanj svoj denar, naj navedem poročilo, ki ga je izdala »Die Treuhandstelle des Schweizerischen Wirtschaftsvereins« o prometu v gostilničarskih obratih za leto 1933. (140 strani): »V go-

stilničarski obrti Švice je investiran približno 2 in pol milijarde švicarskih frankov, in sicer nekako polovica v hotelskih, polovica pa v gostilničarskih napravah. Ta vsa podjetja bi morala imeti 1-3 milijarde dohodkov, da bi bila kolikor toliko dobitkonosna. Toda vsota se ni nikdar doseglj, tudi v najboljših časih ne. Sedaj se ceni na 800 milijonov. Ta malo promet pa ima za posledico, da ima gostilničarski obrt na leto 100 milijone zgube, ki jo mora v nji deluječi kapital doplatiti. Napram letu 1931/32 se je promet zmanjšal za 10 do 20%, napram letu 1929, pa so okroglih 300 milijonov, padanje prometa se trajava. V naslednjem govoru poročilo o vzrokih težkega položaja in navaja, da je število obratov preveliko, omenja stroške za nove instalacije (tekoča voda, sportne naprave, kopališča). Kot nadaljnje vzroke navaja, da imajo sportniki mnogo skromnejše zahteve kot jih je imela publika pred vojno, nadalje konkurenco onega inozemstva, ki ima ujijo valuto, previsoko obrestno mero (5% do 6%), premalo trgovske izobrazbe itd. Z ozirom na to — pravi poročilo — ker se ne da povečati promet pa tudi ne cene zvišati in ker se prav tako obratni stroški le do neke meje morejo zmanjšati, naj se del investiranega kapitala odpise.«

Sestanki špeceristov

Združenje trgovcev v Ljubljani, odnosno sekcija špeceristov je priredila v zadnjem času več sestankov svojih članov. Tako je bil dne 27. marca sestanek špeceristov in trgovcev z mešanim blagom na Viču v gostilni Pirnat. Sestanka so se udeležili trgovci z Viča, Rožne doline in tudi iz Ljubljane. Sestanek je vodil predsednik sekcije g. Verbič, ki je tudi poročal o vseh važnejših vprašanjih, ki se tičejo špeceristov. V debati se je razpravljalo predvsem o cennih ter je bil v tem pogledu dosegzen popoln sporazum. Debata je tudi pokazala, da vlada med trgovci popolnoma enotno razreši.

V Parizu so se sestali francoski veleposlaniki, da na skupni konferenci sestavijo francoski odgovor na nemške predloge. Odgovor Francije je ne bo zaostajal za nemškim odgovorom glede velepoteznosti in dalekosežnosti.

Eden je zahteval od Ribbentropa pojasnila na ta vprašanja: Ali se nanaša nemška obljuba, da ne bo do okrepljene čete v Porenju, tudi na polvojaške formacie?

Ali je pripravljena skleniti podobne pakete o medsebojnih pomočih v okviru Zveze Narodov tudi s Češkoslovaško, Avstrijo, Poljsko in Litvijo? Kdaj bo Hitler načel vprašanje enakopravnosti glede kolonij? Ali se bo ta nemška zahteva nanašala na vse kolonije ali le na mandatna ozemlja?

V Rimu in po vsej Italiji prirejajo velike proslave zaradi italijanskih zmag v Etiopiji. Pri tem pa je prišlo tudi do burnih protangleških demonstracij. **Ker so se priblizale italijanske čete Tanskemu jezeru in izvirom Nila, so namreč postali v Londonu zelo nervozni, ker velja to ozemlje od nekdaj kot angleška interesna sfera. Zaradi zavzetja sultana Auzze in priblijanja progi Džibuti—Adis Abeba, pa so vznemirjeni v Parizu, ker smatrajo Francosko to ozemlje kot svojo interesno sfero.**

Francoski in angleški veleposlanik in **Rimu** sta zato obiskali drž. podstajnika Suvicha in ga opozorili na francoske in angleške interese,

ki jih ogroža italijansko prodiranje. Nekateri listi pišejo celo o angleško-francoski demarši v Rimu. Po nekih vseh je zaradi tega italijanskega prodiranja postavljen etiopsko vprašanje zopet v ospredje in celo nemško vprašanje je za hip manj važno. Baje ni niti izključeno, da bo Anglija ultimativno zahtevala umik italijanskih čet z njene interesne sfere. Italijani pa zagotavljajo, da je vsa ta vznemirjenost Pariza in Londona brez podlage, ker ima njihovo prodiranje le strategičen namen, nikakor pa kakšnih drugih ciljev.

Mussolini je izjavil, da je pripravljen stopiti v stik z odborom trinajstorice glede likvidacije etiopskega vprašanja. Italijanski listi pa pišejo, da bodo sedaj po zmagi italijanski pogoji mnogo bolj trdi in da se Italija ne bo zadovoljila s tem, kar bi dobila po Laval-Hoareovem načrtu.

Italijani so ustavili prodiranje svojih čet proti Tanskemu jezeru. Tudi prodiranje vzdolž sudanske meje so Italijani ustavili.

Sankcijski odbor Zveze narodov se sestane še pred Veliko nočjo.

Italija je pripravljena na pogajanja, ker se boji, da bi bile sicer sklenjene proti njej še petroleske sankcije.

Politične vesti

Uvedbe splošne vojaške dolžnosti v Avstriji je zlasti vesela Madjarska, ki upa, da bo sedaj mogla tudi ona kršiti po vzgledu Avstrije in Nemčije mirovno pogodbo. Gembe je v Rimu tudi že zahteval, da tudi Madjarski dovoli Italiji uvedbo splošne vojaške dolžnosti, a je izjavil Mussolini, da bi bilo sedaj še prezgodaj. Položaj Avstrije je pač bistveno drugačen od položaja Madjarske. Oboroževanje Avstrije se more zaradi nemške nevarnosti še nekako opravičiti, dočim bi služilo oboroževanje Madjarske ednole revanšnem namenom. Zato so tudi vlade Male antante v živahem kontaktu zaradi že izvršenega oboroževanja Avstrije in zlasti še zaradi oboroževanja, ki bi ga hoteli izvesti Madjarska.

Evgenija Hribar

Ni še pozabljeni smrt uglednega industrialca Dragotina Hribarja, ko objekuje težko preizkušena rodbina še smrt njegove soproge, gospe Evgenije Hribar. V četrtek zvečer je komaj pol leta po smrti svojega moža za vedno zatisnila svoje oči.

Pokojnica je bila iz ugledne ljubljanske rodbine Šumijev, ki je bila daleč po Kranjskem znana po svoji tvornici kanditov v Gradišču. Pokojnica je bila izredno dobra gospodinja ter ima izreden talent za gospodarske stvari. Bila je zato svojemu sopruugu tudi v gospodarskem življenju nad vse uspešna pomočnica. Zlasti tvornica pletenin na Zaloški cesti se je tako lepo razvijala v znaten meri po njeni zaslugi.

Blagopokojnica je pa bila tudi odlična mati. V srečnem zakonu je rodila 15 otrok, od katerih jih živi še 12, katere je krasno vzgojila in za katere je vedno skrbelza neusahljivo ljubezni dobre matere. Kakor je bila dobra mati svojim otrokom, tako pa je imela tudi vedno odprto srce za vse, ki so bili v stiski. Nešteto dobro je izkazala ljudem in v njej so izgubili siromaki svojo dobro in zanesljivo podpornico. Gospa Evgenija Hribarjeva je bila žena koristnega dela in večne požrtvovalnosti za druge. In v tem lepem spominu jo bodo ohranili vsi, ki so jo poznali, zlasti pa oni, ki so bili deležni njenih dober.

Večna slava spomini plemenite gospe! Naše najiskrenje sožalje pa žalujoci!

Pogreb blagopokojnice bo v nedeljo, dne 5. aprila ob 16. iz hiše žalosti, Zaloška cesta 14 na pokopališče k Sv. Križu.

Denarstvo**Uradni tečaji za mesec april**

Po odločbi fin. ministra veljajo za mesec april ti uradni tečaji:

	Din
1 napoleondor	303-
1 zlata turška lira	344-
1 angleški funt	250-
1 ameriški dolar	43'30
1 kanadski dolar	43'-
1 nemška zlata marka	15'50
1 zlat zloto	8'20
1 avstrijski šiling	9'30
1 belg	7'35
1 pengö	8'85
1 brazilski milreis	2'25
1 egiptovski funt	215'50
1 uruguaški pezoz	19'-
1 argentinski pezoz	12'-
1 turška papirnata lira	34'60
100 albanskih frankov	1403-
100 francoskih frankov	288-
100 švicarskih frankov	1427'50
100 italijanskih lir	310'-
100 nizozemskih goldinarjev	2952-
100 romunskih lejev	28-
100 bolgarskih levov	46-
100 danskih kron	958-
100 švedskih kron	1107-
100 norveških kron	1078-
100 pezet	600-
100 drahem	41'-
100 češkoslovaških kron	180'-
100 finskih mark	95-
100 letonskih lat	1035-

Tem tečajem je že prištet pribitki (»prim«), uporabljati pa se morajo tudi v naslovnih primerih:

1. ko se sprejemajo kovanzo zlato — napoleondor in zlate turške lire — pri državnih blagajnah ob plačevanju davkov in drugih državnih dohodkov;

2. ko se pobirajo pristaniške takse, o čemer izda oddelek za davke potreba navodila;

3. kot obračunalni tečaji za angažiranje in potrošnje po proračunu za leto 1935/36, pri vseh državnih izplačilih v tujih valutah, in

4. ko se sprejemajo za kavčijo obveznice naših povojuh državnih zunanjih posojil v zlatu, 7%no in 8%no Blaire & Comp. in 7%no Državne hipotekarne banke, emitirane v New Yorku, za preračunavanje dolarjev v dinarje.

Ustanovitev podružnice Poštne braničine v Splitu zahtevajo trgovci iz Splita, Supetra in Hvara. Odtok zlata iz Pariza se nadaljuje.

PUCH

novi lahki kromirani modeli in drugi cenejši Puchovi izdelki na ugodna mesečna odplačila

LJUBLJANA - TAVČARJEVA 7 IGN. VOK
Podružnice: Krani, Novo mesto, Celje - Miklošičeva 2

ljuje. En dan je bilo poslanih v London 1520 kg zlata.

Za novega pomočnika guvernerja Angleške banke je bil imenovan sir Basil Ghadg Vatherns.

Romunska Narodna banka je odpravila svobodno trgovino z nemškimi markami. V bodoče bo

kupovala Narodna banka marke po tečaju ena marka = 57'30 lejev. Prodajna cena marke bo najbrže določena na 38 lejev.

Po poročilu guvernerja Italijanske banke na občnem zboru delničarjev je znašala zlata podlaga banke na koncu leta 1935 samo se

3.03 milijarde lir. (Od takrat pa se je zlata podlaga banke še znatno zmanjšala.) Zlata podlaga se je torej v pol leta znižala za več ko 2 milijardi lir. Obtok bankovcev pa je znašal 15.46 milijard lir. Dne 20. marca se je ta obtok znižal za 1.14 milijarde lir.

Banovinske davčine

V kritje banovinskih potrebnosti se pobirajo naslednji banovinski davki, takse in doklade:

1. 50% občna banovinska doklada na vse državne neposredne davke;

2. 5% nadomestna doklada za odkupnino osebnega dela na cestah k vsem drž. neposrednim davkom;

3. 5% zdravstvena doklada;

4. trošarine na alkoholne pijsače: od prodanih pijsač v nadobni prodaji na pivo 60 Din od hl. na esence, ekstrakte in etrska olja z alkoholom 400 Din od 100 kg, na rum, liker, konjak in špirit 5 Din od hl stopnje. Na vino 100 Din od 100 litrov, 300 Din od 100 l šampanca in 5 Din od hektolitrskih stopnje žganja.

5. Trošarina na ogljikovo kislino znaša od kg za proizvodnjo brezalkoholnih pijsač 5 Din, za ostale namene 2.50 Din. Za brezalkoholne pijsače brez dodatka ogljikove kislino 10 par od vsakega decilitra vsebine. Brezalkoholne pijsače brez dodatka kemikalij so trošarine proste. Trošarina pa se plača tudi od raznih tablet, in sicer 25 par od kosa. Umetne uvožene brezalkoholne pijsače 10 par od vsakega dl.

6. Banovinska trošarina na mineralne vode znaša pri steklenicah izpod 1 litra 20 par, do 2130 par in pri večjih steklenicah 20 par od vsakega 1.

7. Trošarina na kvas 4 Din od kilograma.

8. Na bencin 100 Din od 100 kilogramov.

9. Trošarina od konsuma električnega toka se plača tudi, če se uporablja tok iz lastne naprave ali če se oddaja brez odškodnine. Le tok za cestno razsvetljavo, cerkev, državne in samoupravne zavode in urade je prost. Trošarina znaša 20 par od kilovatne ure pri ceni toka do Din 4.99 in 15 par pri ceni nad 4.99 Din. Pri ceni nad Din 7 se trošarina ne plačuje. Vse javne dajatve se za odmero trošarine odvijejo.

10. Banovinska trošarina na pnevmatiko znaša letno: za osebne automobile in autobuse za vsakih začetih 50 kg čiste teže do 1500 nosilnosti kg Din 10, za vsakih nadaljnjih začetih 50 kg Din 5. Priklopni vozovi od vsakih 50 kg 5 Din, za vsakih začetih 50 kg Din 10 in za vsakih nadaljnjih začetih 50 kg še Din 5. Za traktorje za vsakih začetih 50 kg 20 Din, za motocikle s priklopnimi sedeži Din 150, brez priklopnih sedežev pa 100 Din za vsakih 50 kg čiste teže.

Trošarina se plačuje v štirih enakih obrokih.

11. Taksa na plesne prireditve se plačuje v mestih z nad 4000 prebivalcev, v letoviščih in kopališčih ter v Ljubljani v višini Din 300. v trih Din 200, drugod 100 Din. Za plesne vaje se ne plačuje taksa. Za podaljšanje policijske ure se plačuje v Ljubljani, ko "zdrži" zdržišči in mestih z nad 4000 prebivalci 100 Din, v drugih krajih 50 Din. Za podaljšanje preko 2 ure, pa dvojna taksa.

12. K drž. taksi ne tar. nest. 99 a (na vstopnice) se pobira 40% banovinska doklada.

13. Banovinska taksa na lovišča, lovške karte in ribolove, znaša 10% letne zakupnine in poleg tega 20 par od vsakega na lovišča. Lastniki samovojih lovov pa plačujejo 50 par od vsakega polnega ha.

14. Od vsake lovške karte 100 dinarjev, od one za čuvanje pa 50 Din. Od mesečne lovške karte pa 100 Din.

15. Taksa na šoferske legitimacije za usposobljenje avtomobilskih vožnje 100 Din, za motocikle Din 50. Ob prvi izdaji pa znaša taksa Din 250, ozir. 125. Poklicnem šoferjem se zniža taksa na eno četrtino.

16. Od prenosa nepremičnin se pobira 2% taksa. Od prenosa kmečkih nepremičnin med živimi se pobira le polovica te takse.

17. K drž. dopolnilni prenosni taksi se pobira 100% banovinska doklada.

18. Taksa na zavarovalne prenike znaša 1% od vseh vplačanih kosmatih zavarovalnic. Te davčine so oproščene vsa javna in javnopravna socialna zavarovanja. Davčina se ne sme prevoliti na zavarovanca.

19. Davčina na dediščine se pobira v višini 20% od državne osnovne takse. Pri dediščinah,

ki so po čl. 6. toč. 5. zakona o taksih oproščene drž. takse, se pobira samostojna taksa v višini 1% od čistega pripadka nad Din 20.000 do 50.000 in 2% nad to vsoto.

20. Taksa za posest in nošenje orožja se plačuje v višini 50% drž. takse.

21. Banovinske administrativne takse in doklade k drž. taksim se pobirajo: 50% doklada po tar. post. 25., 33., 41., 43., 47.

100% doklada k drž. taksi po tar. post. 29.

50% doklada po tar. post. 8., 90., 91. in 92. zakona o taksih.

22. Taksa za prenos lastništv na živinskih potnih listih 2 Din za drobnico, 4 Din za posamezno veliko žival.

23. Prispevek avtobusnih podjetij za čezmerno izkoriscanje cest se določi povsodno po dolbah gradbenega ministrstva.

24. Vsi nameščenci in delavci, ki so zavezani soc. zavarovanju plačujejo 5% od kosmatega zaslužka, mezde ali pokojnine, za bednostni sklad, če od teh svojih prejemkov plačujejo uslužbenški davek najmanj po pol dinaria dnevno, 2 Din tedensko ali 11 Din mesečno. Službodavci nameščenci in delavci plačujejo 1% vseh kosmatih zaslužkov.

Važnejše izprenembe takšnega zakona

Finančni zakon za leto 1936/37 prinaša naslednje važnejše izprenembe taksnega zakona:

1. Za objave, ki se lepijo po zidih, vratih in oknih, se zniža taksa iz tar. post. 8 od enega dinarja na 50 par, na stalne reklame pa se zniža taksa iz točke 2. te tar. post. od 60 do 500 dinarjev na 40 do 250 Din.

2. Taksa iz 5. opombe tar. post. 10. na kupone odnosno dividende ostane v višini 1%. Na tantieme pa, ki ne podleže uslužbenemu davku po členu 96 zakona o neposrednih davkih, se plača na naslov takse 10%, od drugih tantiem pa 1%. To določilo se mora uporabiti tudi na tantieme in dividende, ki bodo dovoljene za poslovno leto 1935 ali za katero drugo leto, ki bo zaključeno po 31. decembru 1935.

3. Člen 15. zakona o taksih se je izpremenil z veljavnostjo za vse državo takole: prošnje, pritožbe, težbe itd., če ne spadajo pod zakon o sodnih taksih, se ne morejo sprejeti, če niso pravilno koljkovane. Takšne nekovanje ali nezadostno koljkovne vloge se vpišejo v poseben protokol in takoj pošljajo v sistem, da zahtevajo naknadno koljkovanje. Oblast, pri kateri je vloga vložena, pozove nato vlagatelja, da v 30 dneh koljkuje vlogo, sicer se bo smatrano, da vloga sploh ni b' vložena.

4. Obrestna mera iz čl. 32 taksnega zakona se zniža od 8 na 6%.

5. Ekskucijski stroški za vlačilo rednih in kazenskih tak 'z odstavka 3. istega člena znaša:

a) za vročen pismen opomin 1 Din, če ni dolg večji ko 20 dinarjev, 0.5% vsega dolga, če presega 200 Dir in ne dosega 10.000 Din, ter 1% če presega

10.000 Din. b) Za zarubitev: 5 Din, če dolg ne presega 500 dinarjev, 1% za dolgove do 10.000 Din in 2% za dolgove nad 10.000 Din.

5. Taksa na račune note, poročila in podobno iz tar. post. 34. se plača samo, če se ti računi tudi dejansko izdajo. S tem je odpravljeno dosedanje obvezno izdajanje računov. Ta taksa znaša: za zneske nad 50 do 100 dinarjev 1 Din, za zneske od 100 do 500 Din 2 Din, za one od 500 do 1000 Din 3 Din in za zneske nad 1000 Din 5 Din. Računi do 50 Din so takse prosti, tudi če se izdajo.

Taksa na kreditne knjižice iz točke 3. iste tar. post. se zviša od 5 na 10 Din.

Ze plačana taksa na nabavljene takse formularje se ne bo vrnila.

6. Kazen za opravljanje obrta brez dovoljenja ali koncesije po členu 52. taksnega zakona se zniža od trikratnega na enkratnem znesku redne takse.

7. Prva opomba iz tar. post. 92. taksnega zakona, po kateri so moralni trgovski, obrtniški in drugi obrati poleg takse za dovoljenje plačati še takso za protokolacijo, pa čeprav niso bili na protokolacijo zavezani, se sedaj odpravi.

8. Oproščajo se vse kazni, ki so bile izrečene zadružam, njihovim zvezam in nj

Doma in po svetu

Posvetovanja voditeljev združenje izvenparlamentarne opozicije vzbujajo se vedno največjo pozornost. Vse se osredotočuje okoli vprašanja, če bo dr. Maček praviljen skleniti z drugimi opozicijskimi strankami ne le volilni sporazum, temveč tudi skupni delovni program. Nadaljnji razplet naše notranje politične situacije je odvisen le od tega vprašanja.

Pri zadnjih demonstracijah v Zagrebu so napravili trgovcem in kavarnarjem demonstranti za več ko pol milijona Din škode. Nekateri oškodovanci zahtevajo, da jim povrne škodo država, banovina ali pa občina.

II. razred v bolnišnicah ostane in je odlok o ukinitvi II. razreda razveljavljen. Edino pametno!

Rektor zagrebškega vseučilišča dr. Hondi je odstopil.

Zunanje ministrstvo razpisuje 8 mest za diplomatske konzularne pripravnike.

Ravnateljstvo državnega posestva Belje je razpisalo natečaj za izpopolnitve več uradniških mest.

Po novem voznem redu Jadranške plovitve, ki je stopil dne 1. t. m. v veljavo, je znatno povečan potniški promet. Brzi parniki bodo odhajali vsak dan ob 4. popoldne iz Sušaka.

Revizija na mestni upravi v Somboru je ugotovila, da je mestni svet potrošil skoraj 16 milijonov dinarjev iz raznih fondov. Mestni svet je sedaj izjavil, da se smatrajo ti milijoni kot posojilo občini.

Z uredbo pravosodnega ministra se ozemlje občine Strigova pridele iz sodnega okraja Čakovec v sodni okraj Ljutomer. Sprememba stopi dne 1. junija v veljavo.

Kraja Hrušica in Pangrč-gram iz občine Brusnica se priključita občini Šmihel-Stopice. Iz občine Prečna pa se izločijo katastrske občine Št. Peter, Cešnjica, Harična vas in Ždinja vas ter se iz njih ustanovi nova občina Št. Peter.

Ceškoslovaška vlada je izdala uredbu o trgovinah z enotnimi cennimi. So to veleblagovnicam (kakor »Ta-tac«) podobne trgovine. Živil te veleblagovnice sploh ne smejo prodajati. Tudi celo vrsto drugih predmetov ne smejo prodajati. Vajencev ne smejo imeti. Prepovedano jim je tudi vsako izvrševanje gospodinskega obrata.

500 milijonov Din izdajo vse države na svetu vsak dan za oborjanje, to je za medsebojno pobiranje ljudi. Pa naj kdo reče, če ne nosi človek po pravici ime »homo sapiens«?

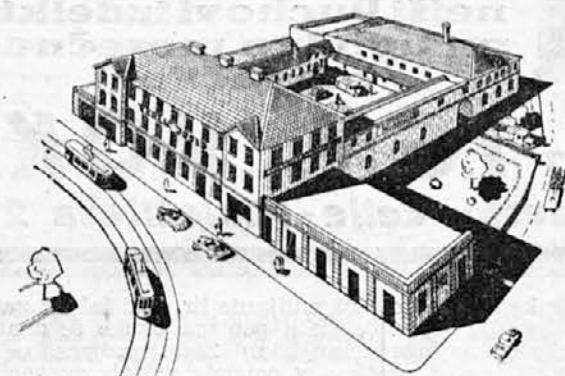
Vsi desničarski poslanci v španskem parlamentu so demonstrativno napravili exodus.

Komunisti so organizirali v Grčiji številne stavke. Vlada bo zato proti komunistom ostro nastopila.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snažni oblike, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3.
Telefon št. 22-72.

VERLIČ JOSIP, LJUBLJANA

POSLOVNA HIŠA IN SKLADIŠČA

lastnik tvrdke

ANT. KRISPER COLONIALE, Tyrševa c. 31

USTANOVljENA LETA 1834

Telefon št. 22-63 Brzojavi: Krispercoloniale

Veletrgovina kolonialne in špecerijske robe -- Veleprazarna kave - Mlini za dišave

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka ter vseh vrst mineralne vode
Točna postrežbal Ceniki na razpolago!

Mariborski trg

Na sejem dne 31. marca je bilo pragnanih 9 konj, 8 bikov, 108 volov, 260 krav in 14 telet, skupaj 399 glav.

Cene so bile te: debeli voli 1 kg žive teže od Din 3-50 do 4—, poldebli voli od 3— do 3-50, plemenski voli od 3-20 do 3-60, biki za klanje od 3-25 do 3-50, klavne krave debele od 3— do 3-75, plemenske krave od 2-50 do 3—, krave za klobasarje od 1-80 do 2—, molzne krave od 3-25 do 3-80, breje krave od 3-25 do 4—, mlada živila od 3-25 do 4—, teleta od 4-50 do 5-50.

Prodanih je bilo 213 glav živine.

Mesne cene: volovsko meso I. vrste 1 kg 8—10 Din, II. vrste 6—8, meso bikov, krav, telic 4 do 6, teleće meso I. vrste 8—10, II. vrste 5—6, svinjsko meso sveže 8—12.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 5. aprila, 8.00: Telovadba — 8.30: Čas, poročila — 8.45: Akademski pevski kvintet, vmes plošče — 9.40: Postni govor (doktor Opeka) — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz ljubljanske stolnice — 11.30: Velikonočne pravljice (Vinko Bitenc) — 12.00: Čas, obvestila — 12.15: Radijski orkester — 13.15: Plošče — 16.00: Solate kapusnice (Štrukelj) — 16.20: Prenos koncerta gorenjskih sokolskih pevskih zborov iz Kranja — 18.20: Dr. France Preseren: Krst pri Savici (recitirajo član Nar. gled.) — 19.00: Čas, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 20.00: Večer angleške glasbe. Izvaja Orkestralno društvo Glasbene Matice in godalni orkester drž. konservatorija. Dirigent: prof. L. M. Škerjanc — 21.00: Napevi iz priljubljenih oper (plošče) — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Operreta (Radijski orkester).

Ponedeljek, dne 6. aprila, 12.00: Plošče — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Jugoslovanska glasba (Radijski orkester) — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji — 18.00: O prebavnih organih (dr. B. Magajna) — 18.20: Uvertura po baskijskih narodnih motivih (plošče) — 18.40: Kulturna kronika: 100 letnica »Krst pri Savici« (prof. France Vodnik) — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Glasbeno predavanje — 20.10: Liszt: Kristus — oratorij za zbor in orkester. Izvaja Glasbena Matica v Ljubljani (prenos iz unionske dvorane) — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila.

Torek, dne 7. aprila, 11.00: Šolska ura: Velikonočne legende (Polonica Juvanova) — 12.00: Uvertura (plošče) — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji — 18.00: Operna glasba (Radijski orkester) — 18.40: Filozofija zadržušnega gospodarstva (dr. Weber) — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 20.00: Verdi: Requiem — za soli, zbor in orkester. Prenos iz Maribora — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Uradništvo in delavstvo

prve kranjske tvornice pletenin in tkanin
DRAGOTIN HRIBAR v Ljubljani

naznanja žalostno vest, da je po daljšem trpljenju preminula solastnica tvrdke, preblaga gospa

EVGENIJA HRIBAR roj. ŠUMI

Nepozabno pokojnico bomo spremili na njeni zadnji poti v nedeljo, dne 5. aprila, ob 16. uri iz hiše žalosti, Zaloška cesta št. 14, na pokopališče k Sv. Križu.

Blagopokojno dobrotnico, ki je posvetila svoje življenje neumornemu delu in pročevtu tovarne, ohranimo v hvaležnem in častnem spominu.

LJUBLJANA, 3. aprila 1936.

Pohištvo

Erman & Arhar
ŠT. VID
Stalna razstava

Jedilnice, spalnice, kuhinje pod ugodnimi plačilnimi pogoji — Ogled tudi ob nedeljah

20. ŠVICARSKI VELESAJAM UZORAKA

18.-28. APRILA 1936

Ugodnosti na jugoslovanskih, avstrijskih, italijanskih in švicarskih železnicah. Pojasnila ter sejmische izkaznice dajejo vsi potniški uradi ter švicarski konzulat, Zagreb, Draškovičeva ulica 30.

Potrji globoke žalosti naznajamo, da je zatisnila trudne oči po daljšem bolehanju v 60. letu starosti, previdena s tolažili sv. vere, dobra mamica, stara mama, sestra in tašča, gospa

Evgenija Hribar roj. Šumi

vدوا po industrialcu.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 5. aprila 1936, ob 16. uri iz hiše žalosti, Zaloška cesta št. 14, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 3. aprila 1936.

Dragica por. Plemelj, inž. Boris, Zoran, Rado, dr. Mirko, Nada por. Stancer, Ženko, Niča por. dr. Cankar, Svefozar, Peter, Jožica in Ljubica, otroci. Emilija Šumi, sestra, Slavko Plemelj, dr. Izidor Cankar in Ivica Stancer, zeti. Jirina roj. Brožík, Vida roj. Jeraj in Branka roj. Sladonja, snahe. Lucija, Marko, Andrejček, Maja, Veronika in Dragotin, vnuki in ostalo sorodstvo.